

Voor mijn kinderen: Chantel en Brendon.
Jullie zijn de reden dat ik een hemels huis wil creëren!
Dank jullie wel dat ik 'jullie verhalen' mag vertellen.
Het is een eer om jullie moeder te mogen zijn.
Ik dank God elke dag voor jullie!

Originally published in English
under the title: Spiritual Parenting
© 2010 by Michelle Anthony
David C Cook 4050 Lee Vance View,
Colorado Springs, Colorado 80918 U.S.A.

ISBN 978-90-826846-0-5
NUR 707

1e druk 2017
NoShow Media
Beekmos 1.03
3994 KZ Houten
Nederland / the Netherlands

Vertaling: Christine Langeraar
Tekstcorrectie: Mug&Zift
Product- en conceptbegeleiding:
Griëtte Vonck
Ontwerp omslag en binnenwerk:
TinekeWerkt.nl

www.hemelsehuizen.nl

De Bijbelteksten zijn met toestemming
van het Nederlands Bijbelgenootschap
overgenomen uit de Nieuwe Bijbel-
vertaling (NBV). Indien teksten zijn
gebruikt uit de Herziene Statenvertaling
is dit aangegeven (HSV).

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze
uitgave mag worden verveelvoudigd in
welke vorm dan ook zonder voorafgaande
schriftelijke toestemming van de uitgever.

No part of this book may be reproduced
in any form whatsoever without previous
written permission from the publisher.

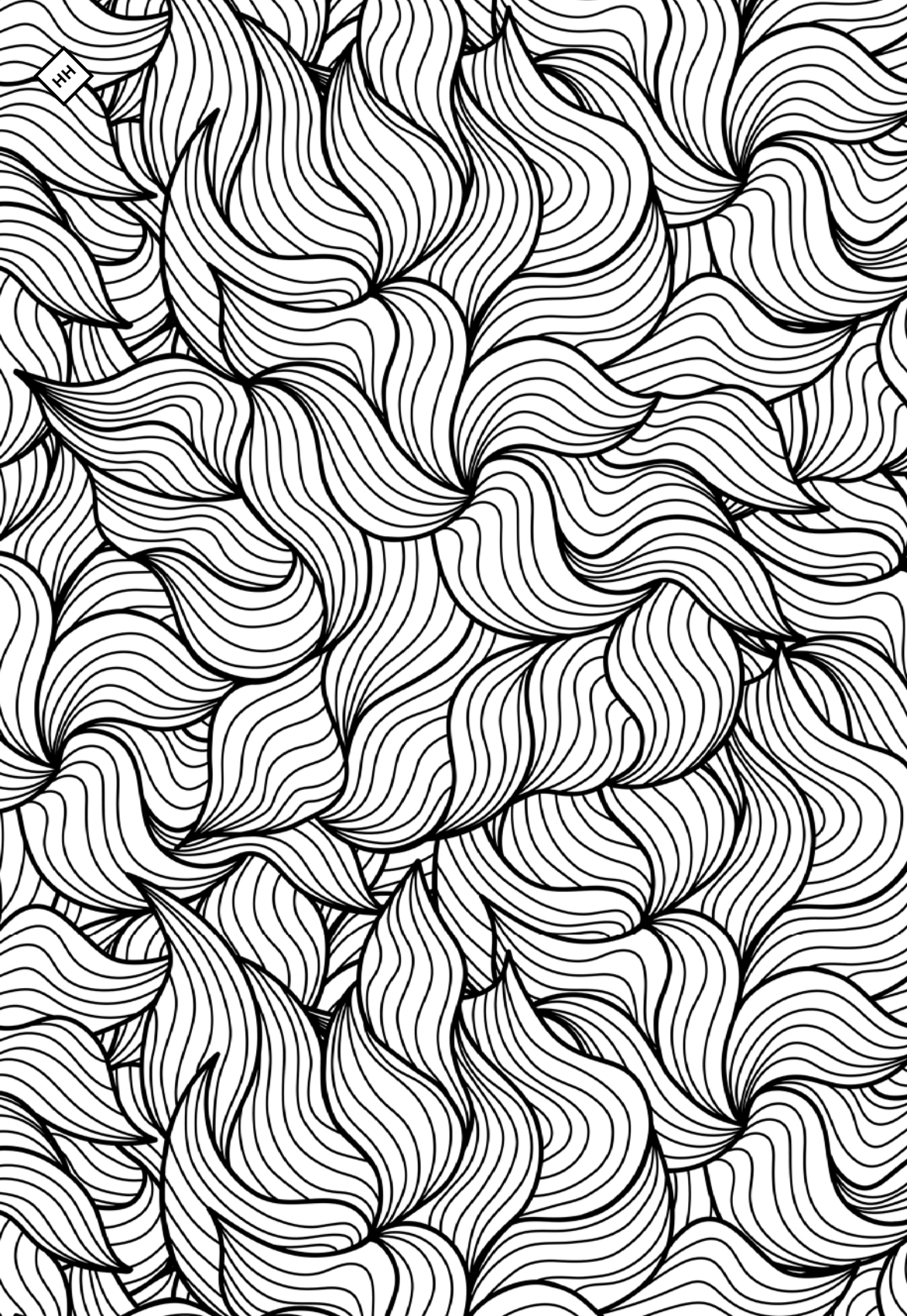
MICHELLE ANTHONY

Hemelse Huizen

**Oefenplaatsen voor
een levend geloof**

NoShow Media

VOORWOORD

De eerste keer dat wij elkaar spraken over dit boek was op een warme zomermiddag, op een terras in Houten. Christine vertelde over het boek *'Spiritual Parenting'*, geschreven door Michelle Anthony, waar ze tijdens een vakantie in Amerika op was gestuit. Het raakte haar dat we als christenen overal advies zoeken voor de opvoeding van onze kinderen terwijl God, onze Hemelse Vader, over dit onderwerp veel in Zijn Woord heeft gelegd. *'Spiritual Parenting'* werkt dit Bijbelse perspectief uit: opvoeden gaat over het vormen van het hart van je kinderen, want uit het hart komt het gedrag voort. En dat vormen van het hart is iets wat uiteindelijk alleen God kan doen, door Zijn Geest. Het boek hebben we behandeld met een aantal vriendinnen in een gespreksgroep. Vanwege de positieve reacties besloten we het boek te gaan vertalen en in Nederland op de markt te brengen. We vonden 'Hemelse Huizen' een passende titel.

Voor Griëtte kwam het beeld van horen bij een koninklijke familie naar voren: 'Ik heb wel eens het verlangen bij onze koninklijke familie te horen, gewoon voor eventjes. Die pracht en praal, de waardigheid, het meer dan bijzonder zijn. De essentie van het boek 'Hemelse Huizen' is dat we, door wie we zijn in Christus, een koninklijk huis mogen creëren voor ons en ons gezin, ondanks al onze onvolkomenheden. En dat geeft waardigheid, plezier, en een hemels gevoel.'

Dit boek is niet een boek om even snel uit te lezen. Gun jezelf de tijd om de 'omgevingen' te bestuderen en te kijken hoe jij daar in jouw situatie iets mee kunt.

Wat het ons heeft gebracht?

Griëtte: 'Ik ben hartstikke imperfect, maar ik ben wel een voorbeeld voor mijn kinderen. Net zoals Jezus naast ons staat en met ons meevoelt, zo mogen ook wij naast onze kinderen gaan staan.'

Christine: 'We denken soms dat we geen fouten mogen maken, maar dát houdt voorleven niet in. Ik ben ook maar een mens; alleen, als ik fouten maak, weet ik naar Wie ik toe mag gaan. Dat laat ik mijn kinderen ook zien.'

Kom los van hoe het zou 'moeten', ontdek hoe het leven meer een avontuur wordt en hoeveel ontspanning het geeft wanneer je opvoeding in Gods licht gaat zien.

Nieuwsgierig naar meer? Op www.hemelsehuizen.nl vind je meer informatie, artikelen en verwerkingsvragen om zelf mee aan de slag te gaan, met een groepje vriend(inn)en of met je kring. Ook kun je ons uitnodigen om te komen spreken.

We zijn benieuwd naar jullie ervaringen!

Veel leesplezier!

Griëtte en Christine

INHOUDSOPGAVE

1

**Op Gods
weg**
p. 9

5

**Hulp van onze
vrienden**
p. 67

9

**Helende
discipline**
p. 125

2

**Wat is
de rots?**
p. 23

6

**Wat moet er
gebeuren?**
p. 81

10

**Op
ooghoogte**
p. 141

3

**Van een tuin en
een wit paard**
p. 37

7

**Een
afhankelijk hart**
p. 95

11

**Een echte
relatie**
p. 155

4

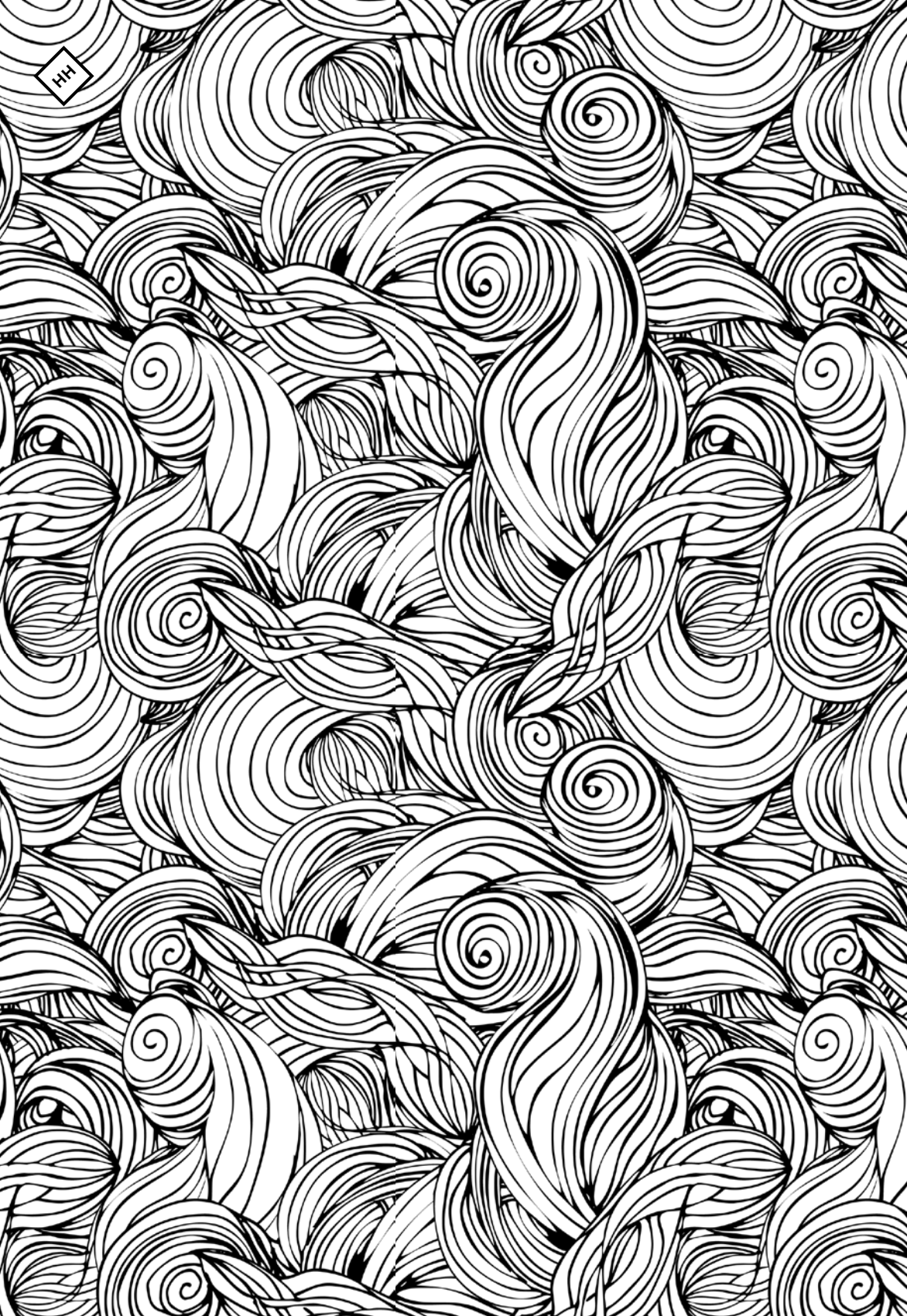
**Koninklijk
bloed**
p. 51

8

**Een toevertrouwd
koninkrijk**
p. 111

12

**Ik doe
wat ik zeg**
p. 167

Op Gods weg

**Meer dan
gedragsverandering**

We besteden

te veel

tijd

aan het inpassen van God

in een systeem en

te weinig tijd aan

ontzag voelen

voor Hem.

Door christelijke spiritualiteit

te reduceren tot een formule

ontnemen we onze harten

ware

verwondering.

Donald Miller¹

Toen ik kinderen kreeg, nam ik me voor dé perfecte moeder voor hen te zijn. Sowieso vind ik het lastig om fouten te maken, maar wat betreft de opvoeding van mijn kinderen wilde ik zeker niet falen. Ik wilde dat mensen met verbazing naar mijn kinderen zouden kijken en zouden denken: 'Wauw, wat een geweldige moeder die dit voor elkaar heeft gekregen!'

Ik was erop gericht anderen te imponeren met mijn 'opvoed-skills'.

En dat was uiterst vermoeiend.

Zowel mijn moeder als mijn schoonmoeder waren voltijds thuismoeders in de jaren 50 en 60. Ze waren een soort Mary Poppins; gewoonweg volmaakt! Wie kan daaraan tippen? Ik wilde dat zij zouden zien dat ik het ook zo goed deed met hun kleinkinderen. En dat was niet het enige. Als ik bij een evenement van de kerk was, wilde ik dat de vrouwen aan mijn tafel zouden zien dat ik mijn zaakjes goed voor elkaar had, zodat ze niet zouden merken hoe angstig ik me eigenlijk voelde.

Ik begon het zelfs belangrijk te vinden wat het meisje aan de kassa, toch iemand die ik helemaal niet kende, van mij vond als ouder. Aan de ene kant was het mijn trots die mij hier parten speelde, aan de andere kant wilde ik de opvoeding niet verkeerd of slecht doen, of nog erger, maar half doen. Ik hield van mijn kinderen en ik wilde het beste voor hen.

Een vriendin van mij grapte een keer half-serieus dat ze elke maand wat geld apart zet nu haar kinderen nog klein zijn. 'Dan kunnen ze daar later de therapie van betalen die ze zeker nodig zullen hebben door mijn disfunctioneren als ouder.'

Een grapje natuurlijk, maar waarschijnlijk begrijp je wel wat ze bedoelt. Met haar opmerking maakte ze duidelijk hoeveel invloed, positief of negatief, een ouder heeft op het welzijn van zijn of haar kinderen voor de rest van hun leven.

In dit boek willen we ontdekken wat het betekent om in de eerste plaats God te eren met de manier waarop we onze kinderen opvoeden en bij Hem daarvoor de hulp en kracht zoeken.

Opvoeden in afhankelijkheid van God is niet hetzelfde als perfect opvoeden, het is opvoeden vanuit een geestelijk perspectief, met de eeuwigheid in gedachten. Een manier van opvoeden waarmee je zegt: 'Ik wil de door God aan mij toevertrouwde kinderen zo opvoeden dat ik allereerst Hem eer, en daarnaast dat ik de juiste omstandigheden creëer waarin zij Gods weg voor hun leven kunnen ontdekken.'

Hoe kan ik mijn kinderen op Gods weg leiden? God, de Heilige, is de enige die een mens echt kan veranderen. Door Jezus en Zijn werk aan het kruis, krijgen wij deel aan Gods heiligheid. Wauw! Wat een ongeloofelijke gedachte. Deze transactie heeft plaats door Gods genade en door mijn geloof natuurlijk, maar hoe het precies werkt is een mysterie.

Als ouders gaan we op een andere manier naar onze kinderen kijken; we zien hen specifiek als kinderen die God ons heeft toevertrouwd. Ik moet niet alleen leren hoe ik op God kan vertrouwen – de Bijbel maakt immers duidelijk dat Hij alleen harten kan veranderen – ik mag ook gaan zien hoe mijn kinderen, elk kind afzonderlijk, wonderlijk zijn gemaakt. Zo kan ik hen leiden op de weg die God voor ieder kind in het bijzonder voor ogen heeft. Het gaat niet om het aannemen van een bepaalde 'opvoedstijl' die werkt voor al mijn kinderen. Nee, ik zal mijn opvoeding aan moeten passen aan het unieke van elk kind, zonder daarbij mijn autoriteit en waarden los te laten.

Opvoedcrisis

Ik herinner me een opvoedcrisis toen mijn dochter pas vier jaar oud was. God zou mij een belangrijke les leren. Hij wilde dat ik een paar unieke karaktereigenschappen van mijn dochter zou leren kennen. Tegelijkertijd zou dat mij laten zien hoe hard ik Zijn hulp nodig heb om haar hart zo te vormen dat het gericht zou zijn op Hem.

Mijn dochter was op haar kamer ergens mee aan het spelen. Ik zei haar dat ze het op moest ruimen omdat we zo zouden gaan eten. Ze kwam haar kamer uit, keek me uitdagend aan en begon terug te praten. Het duurde niet lang of we waren verwickeld in 'De Strijd van de Sterke Willen'. Ik zei haar dat ze iets moest doen en zij weigerde simpelweg. Ze was ook erg verbaal in haar tegenstand. Het was een van die momenten waarop ik voelde dat ik móest winnen, maar hoe, dat wist ik niet.

Dus ik zei tegen haar: 'Je gaat nu direct naar je kamer en je krijgt een time-out omdat je niet doet wat ik zeg.'

Ze nam een uitdagende pose aan. Haar lichaamstaal zei: 'Dat doe ik dus echt niet en wat dacht jij daaraan te gaan doen?'

Ik probeerde nu wat strenger: 'Je gaat nú naar je kamer! Je moet je moeder gehoorzamen!'

Ze keek me aan en zei: 'Nee, ik hoef niet te doen wat jij zegt, want jij bent niet de baas, jij bent de "onder-onderbaas".' Ze legde uit dat God echt de baas was, dan papa, de onderbaas, en dan pas ik. Op dat moment besefte ik dat ik mijn handen vol zou hebben aan dit kind! Ze was sterk, had een eigen mening, was gepassioneerd en uitgesproken. Dus ik deed wat elke weldenkende vrouw in zo'n geval zou doen: ik riep de onderbaas erbij. Aan de telefoon met mijn man, die aan het werk was, viel ik uit over hoe verschrikkelijk *zijn* vierjarige dochter tegen me deed. Ik ratelde maar door. Hij luisterde geduldig en zei toen rustig: 'Schat, ze is vier. Jij bent de volwassene.'

Uiteindelijk ging ze naar haar kamer, schreeuwend en huilend. Maar ik was ook aan het schreeuwen en huilen. Ik voelde me als moeder totaal mislukt. Een vierjarige had het voor elkaar gekregen dat ik mijn kalmte had verloren en me op haar niveau had gedragen. Ik besloot dat het tijd was om met de echte baas te praten. Ik bad. Ik vertelde God dat ik me verslagen voelde als ouder, ik voelde me onbekwaam. En ik wist niet hoe ik het een volgende keer – en geheid ging er een volgende keer komen – anders zou doen.

Opvoed-eyeopener!

Omdat Gods Woord duidelijk maakt dat Hij alleen God is en Hij alleen harten kan veranderen, wist ik dat ik Hem nodig zou hebben om me te helpen anders op te voeden. Ik wist dat ik, wilde ik succes hebben, moest gaan opvoeden met Zijn doel in gedachten. Ik besloot die dag dat ik me zou richten op het eren van Hem. Niets anders deed er toe.

Dat was de eerste waarheid waar ik mij aan vastklampte in mijn verlangen om een goede basis voor mijn kinderen te leggen. Het maakte mij duidelijk dat *het niet mijn taak was om het gedrag van mijn kind te beheersen en daardoor voor hem of haar een geestelijk leven tot stand te brengen*.

Dat was echt een eyeopener voor me. Nergens in de Bijbel vraagt God mij om mijn dagen te vullen met het beheersen van de daden en het gedrag van mijn kinderen. Nergens in de Bijbel word ik gewaarschuwd dat als ik het gedrag van mijn kinderen niet onder controle heb, er vreselijke dingen zullen gebeuren.

Toch heb ik deze taak heel vaak op me genomen en soms nagejaagd als een doel in zichzelf. Zeg nu zelf, wie wil er geen kinderen die zich altijd voorbeeldig gedragen? Jarenlang had ik simpelweg aangenomen dat wij als christelijke ouders gewoon baby's zouden krijgen, hen een christelijk thuis zouden bieden en we ons best zouden doen als ouders. We brengen hen in aanraking met Christus en Gods Woord, we laten hen opgroeien in een gemeenschap met andere gelovigen en dan uiteindelijk ... kiezen ze dan niet gewoon vanzelf ervoor om Hem te volgen?

Een vernieuwend geloof aanwakkeren

Die dag was bepalend voor mijn rol als opvoeder. Ik voelde me namelijk niet voorbereid om te kunnen omgaan met de sterke wil van mijn dochter en ik voelde me zeker niet toegerust om mijn geloof door te geven aan mijn dochter en zoon. Bijbelverhalen vertellen en mijn kinderen elke zondag mee naar de kerk nemen, dat ging me goed af. Ik voelde me zeker als het ging om het aanleren van een zekere moraal, mijn normen en waarden, en ik zou ze ook wel enigszins uit de buurt van de gevaren van deze wereld kunnen houden. Ik wist zelfs hoe ik hen opzettelijk met godvruchtige mensen in aanraking zou kunnen laten komen. Maar als het niet mijn taak was om het gedrag van mijn kinderen te sturen, wat was het dan wel?

Ik realiseerde mij dat mijn doel veel hoger en groter was dan ik me had voorgesteld, veel uitdagender ook. Mijn doel was om een levend en vernieuwend geloof door te geven, het soort geloof waarin:

- Mijn kinderen Gods stem zouden *horen* en *verstaan*;
- Ze Zijn stem zouden kunnen *onderscheiden* van alle andere;
- Ze zouden *verlangen* naar het gehoorzamen van deze stem;
- Ze zouden *gehoorzamen*, niet in eigen kracht maar door de kracht van Gods Geest.

Eén vraag bleef me nog bezig houden en bleef dagenlang in mijn hoofd rondspoken: Hoe zou ik mijn kinderen zo kunnen opvoeden dat zij zo'n levend en vernieuwend geloof zouden krijgen?

Ik hunkerde naar een plek waar ik over deze dingen zou kunnen praten en waar ik toegerust zou kunnen worden voor deze taak.

Dit boek komt voort uit dat verlangen. In dit boek deel ik mijn ervaringen en vertel ik hoe Gods Woord en Geest mijn denken en gedrag hebben gevormd gedurende de opvoeding van mijn kinderen. We zullen vragen behandelen als: 'Hoe kunnen we er zeker van zijn dat we geïnvesteerd

hebben in de dingen die er echt toe doen?’ en: ‘Wat betekent “er echt toe doen” eigenlijk in onze constant veranderende wereld?’

Of we nu een alleenstaande ouder zijn of deel uitmaken van een samen-gesteld of traditioneel gezin, het belangrijkste van ons leven, en van dat van onze kinderen, is onze geestelijke gezondheid. Wetenschappelijk onderzoeker George Barna stelde eens dat elke dimensie van een mensenleven en hoe hij/zij dit ervaart, beïnvloed wordt door zijn of haar morele en geestelijke conditie.² Denk je eens in: Wat je gelooft en waar je je hart op richt, bepaalt de richting en uitkomst van je hele leven en dat van je eeuwige leven. De eeuwigheid staat op het spel.

Jezus zei dat ons doel als Gods volk is om Hem lief te hebben met heel ons hart en anderen lief te hebben als onszelf (Lucas 10:27). Daaruit volgt dat ons doel als ouders is om onze kinderen te leren over het ontzaglijke wonder van wie God is, hoe met Hem een relatie te hebben en hoe het eruit ziet om te leven voor en door Hem. Dat zijn de doelen waar we ons in dit boek op richten.

In de wereld maar niet van de wereld

Als jonge moeder gebruikte ik al mijn energie om mijn kinderen van de wereld af te schermen, ze verre te houden van verlangens naar de dingen van deze wereld. Ik wilde niet dat ze een bepaalde film zagen of dat slechte woord zouden zeggen. Toen ze ouder werden wilde ik ervoor zorgen dat ze geen drugs zouden gaan gebruiken of seks voor het huwelijk zouden hebben. Ik spendeerde veel te veel energie aan hen van dingen weg houden waarvan ik dacht dat ze slecht of zondig waren. Eigenlijk probeerde ik hun gedrag onder controle te houden omdat ik bang was. Wanneer ouders zich bewust worden van het kwaad in de wereld, nemen ze vaak de beslissing hun kinderen daarvan weg te houden en ze als het ware helemaal uit de wereld te halen.

Ze zeggen: ‘Ik ga mijn kinderen dicht bij me houden. Ik zal ze beschermen tegen het immorele. Als ik dat doe zal de wereld niet zijn negatieve invloed kunnen uitoefenen.’

En dus houden ze hun kinderen heel strak en dichtbij in een poging hen af te schermen van alles wat hen bedreigt.

Andere ouders zeggen: ‘Weet je, uiteindelijk moeten mijn kinderen gehard worden door de wereld.’ Deze ouders duwen hun kinderen de wereld in, bijna alsof je een kind in het diepe gooit en zegt: ‘Ze zullen uiteindelijk wel leren zwemmen.’ Deze ouders nemen daarbij vaak hun eigen jeugd als voorbeeld.

Een vader vertelde mij: 'Wat is er nou helemaal zo moeilijk aan opvoeden? Ik ben zelf zo'n beetje opgevoed door wolven en met mij is het ook goed gekomen, ik ben zelfs weer terug in de kerk. Ik heb een goed leven nu. Uiteindelijk komt het allemaal wel goed, toch?'

Geen van deze extremen is Bijbels. In de Bijbel worden we opgeroepen om *in* de wereld maar niet *van* de wereld te zijn. Ja, in het eerste voorbeeld zijn je kinderen hoogstwaarschijnlijk niet 'van' de wereld. Zeker, ze zullen minder de geur van deze wereld dragen dan de kinderen van de tegenovergestelde groep ouders, maar ze zullen niet echt 'in' de wereld staan. En de andere groep? Zij zullen waarschijnlijk zo 'in' de wereld zijn dat ze niet goed kunnen onderscheiden wat goed of fout is; de geest van deze wereld zal hun geestelijke gezondheid beheersen.

Ik wil in dit boek niet de slechtheid van de wereld vergoelijken, maar de boodschap van Hemelse Huizen is ook niet: 'Trek je terug in je hoekje en probeer het uit te zitten tot het einde. De wereld is zo slecht, ik wil er niks mee te maken hebben.'

Ik stel me voor dat een christelijke ouder juist zegt: 'Ik ga midden in deze wereld staan. Ik ga in deze wereld leven omdat God mij op deze plaats en in deze tijd geplaatst heeft. Ik doe dit, wetende dat ik een vreemdeling op aarde ben, zoals de apostel Petrus stelt. Deze wereld is niet mijn thuis. Dat zal het nooit zijn. Ik zal me nooit volledig op mijn gemak voelen. Ik zal nooit voelen dat ik er helemaal bij hoor. Dus, zolang ik hier ben zal ik niet "van" de wereld zijn.'

Dit is waar Hemelse Huizen over gaat. We gaan kijken hoe we, met Gods hulp, productieve en geestelijke levens kunnen leiden en tegelijkertijd ons niet te veel thuis gaan voelen in de wereld om ons heen. Echt, de afhankelijkheid van God en Zijn Geest is de kern van opvoeden vanuit dit perspectief.

Toen ik voor het eerst met dit concept worstelde, voelde ik me bang. Ik wist dat ik dit helemaal niet kon. Ik besepte dat ik mijn kinderen niet aan de wereld kon blootstellen zonder dat de zonde en de slechtheid van de wereld hen zou raken en beschadigen. Dit was een natuurlijke reactie, ik wilde hen het liefst hiertegen beschermen.

Hoe we onszelf zien

Misschien ben je wel net als ik. Groot geworden in een christelijk gezin, kon ik mezelf het beste beschrijven door de dingen te benoemen die ik *niet* deed. Ik rookte niet, dronk niet, vloekte niet, en ging niet met

jongens om die dit wel deden. Maar hoe zou het eruitzien als we een generatie zouden opvoeden die zich zelf zou beschrijven met woorden die zeggen wat ze wél deden? Wat als ze te herkennen waren aan hun rechtvaardige daden, hun genade, vergeving en liefde, kracht en moed, gulheid, nederigheid en trouw? Wat als ze een generatie zouden zijn die in deze wereld leefde en toch deze waarden uit zou dragen?

Het gevaar van het focussen op het uiterlijke gedrag van onze kinderen zonder de innerlijke vernieuwing is dat onze kinderen soms hun gedrag aanpassen aan onze eisen om ons te behagen of onze goedkeuring te krijgen. Uiteindelijk kunnen ze deze dingen doen of niet doen zonder echte geestelijke verandering vanbinnen. Zonder deze bovenmenselijke vernieuwing hebben we misschien wel keurige kinderen die goed naar ons luisteren, maar hebben we niet per se geestelijke kinderen. Het zal niet lang duren of de externe motivaties voor gehoorzaam gedrag verdwijnen en onze kinderen zullen volwassen zijn en zelf hun leven bepalen. Of ze zullen dit doen, gevormd en vernieuwd door Gods Geest of ze zullen ervoor kiezen om een zondig leven te leiden zonder een verlangen om te veranderen. Of ze zullen hun zonden verbergen en een dubbelleven leiden. Een geestelijk leven zoals Hemelse Huizen beoogt, is echter een leven dat vernieuwd is en niet verstopt hoeft te worden.

'Strangely Dim'

Hoe nu verder, nu we hebben besloten om als opvoeders ons niet alleen maar op het gedrag van onze kinderen te richten? *Wat als we onze energie gaan gebruiken om onze kinderen op Gods weg te leiden en te zien hoe ze van Jezus gaan houden?* Wat een enorm verschil zou dat maken! De ene optie is: 'Houd niet van deze wereld.' De andere optie luidt: 'Houd van Jezus en de wereld zal zijn aantrekkingskracht verliezen.' Toen ik klein was zong ik altijd een lied in de kerk waarvan ik de rijkdom en betekenis steeds beter ben gaan begrijpen:

*Turn your eyes upon Jesus
Look full in His wonderful face
And the things of this world will grow strangely dim
In the light of His glory and grace.³*

Ik ben gaan begrijpen hoe waar deze woorden zijn in mijn leven en in dat van mijn kinderen. Het lied spoort mij niet aan om me weg te draaien van de wereld, maar om me naar Jezus toe te draaien, net zoals de

schrijver van de Hebreeënbrief ons aanspoort: 'Laten we daarbij de blik gericht houden op Jezus, de grondlegger en voltooiër van ons geloof' (Hebreeë 12:2). De oproep is om naar Jezus te kijken. Als ik dat doe, zal de wereld minder aantrekkelijk blijken en zal ik meer en meer van Jezus gaan houden.

Levende testamenten

Hoe kunnen onze kinderen beter van Jezus leren houden dan door ons levende getuigenis in het dagelijks leven? Eén ding staat buiten kijf als het gaat om opvoeden in afhankelijkheid van God: iets wat je niet hebt, kun je niet weggeven!

Laat me dit illustreren met een voorbeeld: Ik heb een aantal keer bergen beklommen en ik houd er erg van. Ik luister goed naar de instructies, maar ik ben nog wel een groentje. Stel je voor dat ik je zou uitnodigen om je mee te nemen naar een van de hoogste rotsformaties ter wereld en ik zou je instructeur zijn. Ik weet zeker dat je dat niet zou zien zitten. Je zou wijselijk inzien dat ik je niet iets zou kunnen leren waarvan ikzelf nog niet eens de basisbeginselen onder de knie heb. Terwijl we, als het gaat om het geestelijk welzijn van onze kinderen, vaak verlangen dat zij een betere, levendigere relatie met Christus zullen hebben dan wijzelf op dit moment ervaren.

Sta er eens bij stil. Wij willen zo veel voor onze kinderen. We willen dat ze beter onderwijs krijgen dan wij hebben gehad, we willen dat ze meer mogelijkheden hebben. We zouden graag zien dat ze een makkelijker leven hebben dan wij, met minder lijden en pijn. In het algemeen willen we gewoon *meer* voor hen dan wij zelf hebben gehad. We maken er ons soms zelfs schuldig aan om een sprankelender geestelijk leven te wensen voor hen dan wij zelf hebben. Maar wij zijn levende voorbeelden en kunnen het niet mooier maken dan het is. En we kunnen helaas niet weggeven wat we zelf niet hebben.

Ik ben me ervan bewust dat het niet mijn taak is om het gedrag van mijn kinderen te controleren, maar dat het mijn taak is om authentiek voor te leven wat ik zelf heb ontvangen in mijn relatie met God door Christus. En hopelijk heb ik iets dat het waard is om doorgegeven te worden aan een volgende generatie.

Het dagelijks leven

Onze kinderen hunkeren ernaar om de realiteit van wie God is te zien in het gewone dagelijks leven. Natuurlijk, ook voor 'geformaliseerde

theologie' is er ruimte, maar daarnaast hebben kinderen een levend voorbeeld nodig. Onze kinderen moeten zien dat geloof ertoe doet, dat het relevant is voor ons dagelijks leven en dat het echt is. Ze moeten zien dat ons geloof een rol speelt bij iedere beslissing die we nemen, zonder dat er een scheiding is tussen het gewone leven en ons geloofsleven. Zo kunnen ze met eigen ogen zien dat ons geloof niet alleen een rol speelt op momenten dat het ons goed uitkomt.

De mooiste gelegenheden om de realiteit van God in mijn leven te delen met mijn kinderen waren momenten die ik zelf niet zo had gepland. Ze gebeurden gewoon. Er waren dagen dat het geld op was en dat we baden of God wilde voorzien in wat we nodig hadden. Zonder dat we het verwachtten kwam er een terugbetaling van de verzekering in de brievenbus. En dan die keer dat we niet op reis konden gaan omdat een van onze burens onze hulp nodig had. Daardoor werden we bewaard voor een ongeluk op de snelweg, dat net daarvoor had plaatsgevonden. Andere dagen waren gevuld met tripjes naar de dierentuin, waar mijn zoon zo onder de indruk was van de verscheidenheid aan dieren dat hij vroeg: 'Wie heeft dat allemaal bedacht?'. Vragen over het waarom van de regenboog, waar God woont, waar mensen heen gaan als ze sterven, waarom we geld geven in de kerk, waarom we bidden, zingen of aanbidden. Dit zijn allemaal natuurlijke leermomenten waarin we ons geloof kunnen delen met onze kinderen.

Zo leven we het in de praktijk voor.

Gedrag als bijproduct

Als we ons geloof willen doorgeven aan onze kinderen, moeten we begrijpen wat bijbels geloof is en hoe dat samenhangt met gedrag. We zullen dit uitgebreid behandelen in hoofdstuk 2, maar voor nu wil ik wijzen op wat Jakobus in de Bijbel schrijft over geloof. Hij waarschuwt ons dat geloof zonder daden dood is (Jakobus 2: 14-26), even levenloos als een lichaam zonder geest. Gewoon dood. Of ons geloof levend is blijkt uit de gehoorzaamheid die eruit voortkomt. De betekenis van het originele Griekse woord voor geloof, *pistos*, geeft een rijke definitie met verschillende facetten: *een vaste overtuiging* hebben, *een persoonlijke overgave*, en *bijbehorend gedrag* laten zien.

Nu, bedenk weer dat een van de kernpunten van Hemelse Huizen is dat het niet mijn verantwoordelijkheid is om het gedrag van mijn kinderen te beheersen. Maar, deze definitie van geloof betekent wel dat als iemand een vaste overtuiging heeft en tot persoonlijke overgave komt, het

bijbehorende gedrag, geïnspireerd door de eerste twee, vanzelf volgt. Dán gaat het dus pas over gedrag.

Te vaak focussen we ons op het 'bijbehorende gedrag' maar missen we het punt dat dit een bijproduct is. Dit bijproduct vloeit voort uit een vaste overtuiging (iets wat we intuïtief misschien wel het meest met geloof as-sociëren), maar ook uit een houding van persoonlijke overgave.

Dit aspect van overgave is niet iets wat we altijd in onze levens bewust herkennen, laat staan dat we het onze kinderen leren. Om het eenvoudig te zeggen, een sterk geloof kenmerkt zich door een hart vol overgave.

Gedrag is dus niet iets wat we simpelweg kunnen beheersen, anders zou het christelijk geloof niets anders zijn dan wat Dallas Willard beschrijft als 'zonde-management'.⁴ Dat is toch niet wat we willen? Als we ons gedrag en dat van onze kinderen zien als bijproduct van een waar geloof, dan beginnen we te begrijpen wat het betekent om een rijk geestelijk leven en bijpassend ouderschap na te streven.

Omgevingen creëren

Geloof is bovenmenselijk. Ik ben niet in staat om het te bewerkstelligen in een ander persoon. Ik kan je alle informatie ergens over geven en toch kan het zijn dat je nog geen geloof of vaste overtuiging hebt.

We kennen waarschijnlijk allemaal wel iemand die in aanraking is gekomen met de waarheid van het Woord van God en toch niet gelooft. Wat nodig is, is een bovenmenselijke vernieuwing. Net zoals het groeien in vertrouwen en geloof een geestelijk proces is, zo geldt dat ook voor het gedrag en de daden die hierbij horen. Als we dit zelf proberen te fabriceren, of het anderen proberen op te leggen, dan is de reactie vaak weerstand of zelfs rebellie.

Dit is waarom vrijheid zo belangrijk is. Als we onze kinderen in de nabijheid van God brengen, zodat ze Jezus lief gaan hebben, zorgt de Heilige Geest dat hun daden gaan veranderen door het geloof dat in hun hart groeit. Hij is degene die het proces op gang brengt van een veranderend hart, een hart dat steeds meer op dat van Jezus gaat lijken. Dat is echte vernieuwing. Als hun geloof levend is, komt daar ook ander gedrag uit voort. Als ouders komen we zo vaak in de verleiding om al onze tijd en energie in het verbeteren van het gedrag te stoppen, terwijl dat niet onze eerste verantwoordelijkheid is.

Wat kunnen wij dan wel doen? Het mooie van opvoeden is dat we onze tijd en energie mogen steken in het cultiveren van een omgeving waarin het geloof van onze kinderen kan groeien. Een omgeving waarin we voor

de ogen van onze kinderen onze relatie met Jezus onderhouden, waardoor zij leren hetzelfde te doen. Als we zo leven zullen onze kinderen ooggetuigen zijn van de verandering die er in ons plaatsvindt.

Als jonge tiener hoorde ik mijn vader elke ochtend vroeg opstaan en naar beneden gaan. Ik hoorde nooit een TV of gerommel in de keuken. Op een dag kwam ik erachter wat hij elke ochtend deed. Ik zag hem geknield zitten, biddend en lezend in de Bijbel. Ik kan me niet herinneren dat mijn vader ooit gezegd heeft dat ik mijn Bijbel 'moest' lezen, maar hij heeft het rustig en consequent voorgeleefd, en dat was voor mij bepalend. Het begrijpen van onze rol in het proces van opvoeden en ouderschap is fundamenteel voordat we de rest van dit boek lezen.

Mijn rol als ouder ontdekken

In essentie is Hemelse Huizen niet een boek over 'hoe op te voeden'. Het is veel meer dan dat. Het wil je laten zien hoe je je rol als ouder kunt zien, hoe God jou een unieke taak heeft gegeven. Hoe je jouw huis tot een plek kunt maken waar God Zijn werk kan doen, waar Zijn Geest de ruimte krijgt.

De centrale vraag is: 'Wat is het einddoel van de opvoeding van het kind dat God mij heeft toevertrouwd en hoe geef ik de opvoeding vorm met dat doel in gedachten?'

Met dit perspectief kan ik de focus weghalen van de dagelijkse gebeurtenissen en kan ik het verplaatsen naar het grotere plaatje van het overdragen van mijn geloof. Elk moment van elke dag kan een mogelijkheid worden om een stap te zetten naar dat Godgegeven doel. Ik ben een ouder op een manier die niet alleen maar simpelweg uren *spendeert*, maar ook uren en dagen *investeert* met het oog op de eeuwigheid.

Dit boek is bedoeld om je te inspireren – wakker te schudden, zo je wilt – om het grotere perspectief van je geestelijke rol als ouder te gaan zien. Wanneer deze rol zich ontvouwt en de Heilige Geest door deze inzichten heen werkt, zal God je laten zien hoe je deze waarheid in specifieke situaties bij jou thuis kunt toepassen.

Ik hoop dat de vragen: 'Wie wil God dat ik ben als ouder?' en: 'Hoe creëer ik deze omgeving waarin God zijn werk kan doen in elk van mijn kinderen in ons gezin?' steeds weer in je hart gaan resoneren als je de rest van dit boek leest.

Ons doel als ouders zou moeten zijn om te streven naar het doorgeven van ons geloof aan de volgende generatie, op een manier die hen in staat stelt hetzelfde te doen voor de daaropvolgende generatie, als jij er

misschien niet meer bent. Er komt een moment dat we er niet meer zijn. Alles wat van ons overblijft zijn de eeuwige dingen: de dingen die we met succes hebben overgedragen aan onze kinderen, en zij aan hun kinderen, zodat het geloof van generatie op generatie doorgegeven zal worden.